

ارزیابی توانمند سازی سکونتگاه های غیررسمی (مطالعه موردی : شهر

سنقر)

محمد رضا فرحناکی^{۱*}، حسین کلانتری خلیل آباد^۲

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه هنر تهران، farahnaki_mohamad@yahoo.com

۲- دانشیار جهاد دانشگاهی ، تهران

چکیده

از پدیده های عمده ناپایدارکننده شهری- به ویژه در کشور ما - اسکان غیررسمی- به عنوان گونه ای از شهرنشینی با مشکلات حاد- است که رو به گسترش نیز هست. امروزه که سکونتگاههای غیررسمی به عنوان یک واقعیت و بخش انکارناپذیر شهرهای کشورمان پذیرفته شده اند، تقویت بخشی از جنبه های مثبت و تضعیف جنبه های منفی این سکونتگاهها با تأکید بر امکانات بالقوه و بالفعل موجود در فضاها امکان پذیر است. از سویی دیگر سکونتگاههای غیر رسمی به عنوان یکی از بستر های وسیع جهت بروز آسیب های اجتماعی بوده که همراه با گسترش آن شاهد افزایش ناامنی، بزه و انواع مختلف جرم و جنایت، روسپیگری و خشونت در جامعه می باشیم. پژوهش حاضر سعی دارد که عوامل مختلفی که موجب شکل گیری سکونتگاه های غیررسمی می شود و زمینه های لازم برای توانمندسازی آن ها را در شهر سنقر بررسی کند. روش استفاده شده در این پژوهش توصیفی-تحلیلی می باشد. در این تحقیق برای تجزیه و تحلیل داده ها ، شاخص های مختلفی از جمله سن ، جنس ، درآمد ، میزان تحصیلات ، مالکیت و ... در نظر گرفته شده است. این کار با استفاده از برنامه ی آماری spss انجام شده است. این پژوهش تأکید دارد که سکونتگاه های غیررسمی همیشه در زمین های فاقد مالکیت یا با مالکیت دولتی شکل نمی گیرند و در زمین هایی با مالکیت خصوصی نیز امکان تشکیل آنها وجود دارد، همچنین این که تنها ناتوانی ساکنان در تأمین رسمی مسکن نمی تواند دلیل بوجود آمدن این سکونتگاه ها باشد بلکه بسیاری از خانواده ها توانایی تأمین هزینه هایی که مسکن رسمی به آنها تحمیل می کند را ندارند ، نیز بیان می کند که توانمند سازی سکونتگاه های غیر رسمی ، نیازمند برنامه ای سه وجهی شامل اقتصاد، محیط و اجتماع می باشد.

واژگان کلیدی : سکونتگاه غیررسمی ، فقر شهری ، توانمندسازی ، مشارکت ساکنان ، سنقر